

Тазкия 183-дарс. Жаннатга бузғунчи, миннатчи, баҳил кимсалар кирмайди

19:00 / 30.04.2022 4585

Имрон ибн Ҳусойндан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Агар Аллоҳ бир бандага неъмат берса, унинг асари ўша бандада зоҳир бўлишини яхши қўради», дедилар».

Табароний ва Байҳақий ривоят қилишган.

Юқорида айтилган ояти кариманинг охирида: «Ва коғирларга хорловчи азобларни тайёрлаб қўйганмиз», дейилишидан бу оятлар кимлар ҳақида экани яна ҳам равшан бўлади.

Абу Бакр розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Жаннатга бузғунчи ҳам, миннатчи ҳам, баҳил ҳам кирмайди», дедилар».

Ушбу ҳадиси шарифда зикри келган учта ёмон хулқдан узоқда бўлиш зарур.

Абу Саъид розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Икки хислат мўминда жам бўлмайди: баҳиллик ва бадхулқлик», дедилар».

Иккисини Термизий ривоят қилган.

Мўминлик улкан шарафдир. Мўмин киши ҳусни хулқ соҳиби бўлади. Унда баҳиллик ва бадхулқлик каби ёмон хислатлар мутлақо бўлмайди. Бунга ўхшаш ёмон ахлоқлар билан иймон бир шахсда жам бўла олмайди.

Баҳилликнинг зарарлари:

1. Баҳиллик иймон билан жам бўлмайди.
2. Баҳиллик кўпгина нуқсонларнинг аслидир.
3. Баҳиллик кўплаб ёмон хислатларга сабаб бўлади.
4. Баҳиллик Аллоҳ таолога ёмон гумонда бўлиш аломатидир.
5. Баҳиллик ақлнинг озлиги ва тадбирнинг ёмонлигига далилдир.
6. Баҳиллик инсонни ҳалокатга элтувчиdir.
7. Баҳиллик ахлоқни бузувчиdir.
8. Баҳиллик улуғнинг обрўсини тўқади.
9. Баҳил бу дунёда маҳрумдир, охиратда малъундир.

Баҳилликнинг чегараси:

Уламолар баҳилликнинг чегараси ҳақида ўзига хос баҳс юритганлар.

Баъзилар: «Сарф қилиниши вожиб бўлган нарсани ман қилиш баҳилликдир. Ўзига вожиб бўлган нарсани адo қилган шахс баҳил бўлмайди», деганлар.

Бу гап унчалик тўғри эмас. Аҳли аёлига ҳоким белгилаб берган миқдордаги нафақани бериб, ундан зиёда ҳеч нарса бермай қўйган одам баҳил бўлади. Аслида баҳилликдан қутулиш учун шариатда вожиб қилинган миқдорни бериш билан бирга, мурувват тақозо қиласиган нарсани ҳам сидқидилдан бериш керак бўлади.

Шариат вожиб қилган нарса закот ва аҳли аёлнинг нафақасидир.

Муруват тақозо қиладигани эса торлик вужудга келтирмаслик ва майдачида нарсаларга ҳам эътибор беравермаслиkdir. Чунки бу ҳолатни одамлар «пасткашлик» дейдилар.

Бу нарса ҳолат ва шахсларга қараб турлича бўлади. Камбағал учун оддий ҳолат бўлган нарса бой учун пасткашлик бўлиши мумкин. Кишининг тор олиши бола-чақасига нисбатан пасткашлик бўлса ҳам, бегонага нисбатан ундан бўлмаслиги мумкин.

Бахил – шариат ҳукми ва муруват тақозоси ила ман қилиш мумкин бўлмаган нарсани ман қилган шахсдир.

Шариат вожиб ва муруват тақозо қилган нарсани бемалол сарф қилган киши бахил дейилмайди. Аммо бундан ҳам зиёдани сарф қилмагунча сахий ҳам бўла олмайди.

«Рұхий тарбия» китоби асосида тайёрланди